

27 oktober 2016

Staten Generaal van de Landbouw

FEDAGRIM

Geachte genodigden,

Graag wat praktische afspraken bij aanvang deze namiddag:

Wij willen met onze vergadering geen storend element zijn tijdens uw telefonische oproepen daarom is het misschien handig uw gsm op stil te zetten.

Voor de mensen die gebruik willen maken van het vertaaltoestel – je kunt dit instellen door uw toestel te zetten op 1.

Beste aanwezigen, Beste leden van Fedagrim.

Welkom op onze Staten Generaal in Louvain-La-Neuve.

Zoals de meesten onder u bekend is, wil Fedagrim zich resoluut inzetten voor het behoud van onze landbouw en de tienduizenden jobs die ermee gepaard gaan in alle bedrijven die met de landbouw te maken hebben. Fedagrim heeft vorig jaar reeds een eerste stap in die richting gezet onder het motto "Feed the Future", op weg naar een circulaire economie, een item dat wij lanceerden op de Agribex beurs in Brussel.

Het thema "Feed the futur" gaat niet alleen over voeding voor de toekomst maar ook over een mogelijke voedingsbodem voor de Agro Business, voeding rond duurzaamheid, en het ondersteunen of voeden van mogelijkheden om landbouw haalbaar en houdbaar te houden in België.

Een "futur" of "toekomst" uitzetten en richting geven kan alleen als deze goed opgezet wordt vanuit de huidige situaties, mogelijkheden en het potentieel.

Omdat het probleem intussen alleen maar nijpender is geworden wenste Fedagrim dit jaar alle stakeholders van de landbouw en in het bijzonder onze politici en overheden te confronteren met de visie van de directe betrokkenen, de landbouwers zelf.

Daarom hebben we hen zelf in een grootscheepse enquête gevraagd naar de realiteit van hun bestaan en hun visie op de toekomst.

Meer dan 1.100 boeren, verdeeld over het ganse Belgische grondgebied, hebben hierop hun antwoorden ingestuurd, wat ik zondermeer een groot succes zou durven noemen.

U hoort er zo meteen meer over in de verschillende workshops die voorafgaan aan het slotdebat van straks.

De voorbije maanden hebben wij trouwens al over enkele van deze resultaten via 2 persberichten gerapporteerd.

De antwoorden van de geënquêteerde landbouwers zijn zondermeer - zeer confronterend en ontsluitend heel veel - harde realiteit. Uit deze bevraging zijn schokkende cijfers naar boven gekomen.

Blijven roepen dat de boer inventief, innovatief en competitief moet zijn terwijl hij net geen 1.000 €/maand mag verdienen na 70-80 uur werken in de week en daarbij ook nog eens overladen wordt door allerlei maatschappelijke verplichtingen is een gebrek aan waardering door onze samenleving.

Vanuit de antwoorden menen wij dat we als Federatie actie moeten ondernemen.

Te lang is de boer en de agro-industrie verwaarloosd in het publieke debat. Het was trouwens bijzonder opvallend hoe in de jongste discussie over de begroting er bijzonder veel heisa is gemaakt, zonder één woord te reppen over de landbouw.

Quantité négligeable zou men soms denken. Dat is des te opmerkelijker omdat deze realiteit niet alleen de landbouwers zelf aanbelangt maar evengoed de ganse keten van de agro-industrie, de daaraan gekoppelde agro-business en uiteindelijk ook een zeer groot stuk van de Belgische economie.

Alleen al in Vlaanderen zijn 35.500 bedrijven werkzaam in de agro – 20.000 zijn landbouwbedrijven met daarop aansluitend ruim 15.500 landbouw gerelateerde bedrijven (toeleveranciers, verwerkende industrie enz..... (een tewerkstelling in Vlaanderen alleen al van 149.000 FTE's).

Iedere sector die werkzaam is in de agro business heeft zijn eigen federatie.

Al deze federaties maken zich sterk hun eigen leden te verdedigen en er voor te zorgen dat die leden hun handel kunnen vrijwaren van juridische, fiscale, economische of wettelijke - afremmende hindernissen.

We stellen echter vast dat op heden geen enkele van deze federaties stappen heeft ondernomen om mee de eindklant, de landbouwer, die finaal onze broodheer is en ons economisch bestaansrecht toelaat - mee te helpen verdedigen of het helpt in stand houden.

Met alle begrip voor bepaalde verontwaardigde landbouworganisaties – zij hoeft in ons geen bedreiging te zien van bemoeienissen omtrent hun werkterrein in deze, we waarderen hun gedreven inzet voor de bescherming van de landbouwsector.

We stellen wel vast dat ze slechts een klein deel van de actieve beroepsbevolking vertegenwoordigen die maatschappelijk en economisch in de vergeethoek is beland.

De boer lijkt in vele opzichten en op alle terreinen het kind van de rekening te worden.

Opboksen tegen wereldprijzen, prijzen die afgekraakt worden door handelsakkoorden.

Europese regelgeving die met 2 maten en gewichten werkt. Belgische of regionale eisen die produceren veel duurder maakt dat in andere gebieden.

PAS & IHD normen die het boeren in bepaalde regio's afblokt of toch minstens zwaar hypothekeert.

Daarboven op worden sommige landbouwregio's te pas en te onpas als pasmunt ingezet in ruilhandel tussen heersers over industrie en woongronden tegenover compensatiegebieden voor natuur. Rijke landbouwgronden waar boeren verdreven worden en het landschap herschepen wordt tot afgegraven verarmde waterbakken met hoog groei aan distels en onkruid.

De boer wordt op alle flanken aangevallen, belaagt en beladen. Onder het mom van Europa wordt de Belgische boer letterlijk bedolven door allerlei eisen die enkel kostenverhogend het rendement ondergraven van hun landbouwbedrijven.

Daarmee moeten ze terzelfder tijd concurreren tegenover grondstoffen uit Europese of wereldmarkten die dergelijke eisen niet kennen laat staan ze moeten gaan toepassen.

De realiteit is wat ze is en de vraag stelt zich dan ook terecht:

Kan dit zo nog langer blijven doorgaan en is er over 10 jaar nog rendabele landbouw in België.

Kijk om u heen in de streek waar u nu woont, hoeveel landbouwbedrijven er de laatste 10 jaar verdwenen zijn. (we gaan het straks vernemen)

Kijk om u heen, en zeg nu zelf – hoeveel van de huidige bedrijven in uw regio kunt u opnoemen die geen opvolgers hebben, die aan het afbouwen zijn en er binnen 10-15 jaar niet meer zullen zijn.

Uit de beleidsbrief Landbouw Vlaanderen blijkt dat er vorig jaar slechts 153 keer vestigingssteun aan starters werd verleend door het VLIF en dat deze trend (die trouwens qua aantal al een paar jaar in die grootorde zit) zeker niet zal toenemen doch eerder afneemt. Een eenvoudige rekenoefening sluit perfect aan bij de hypothese dat er over 10 jaar nog slechts 40% van het huidig aantal landbouwbedrijven actief zal zijn. Reken met mij mee: 153 vermenigvuldigd met 40 jaar (een carrière termijn van een landbouwer) resulteert in 6.120 landbouwers in Vlaanderen, waar er vandaag nog ruim 20-22.000 zijn.

Ik nodig u dan ook uit om deze namiddag vanuit de verschillende sessies samen met ons mee te zoeken naar het antwoord.

Dames en heren, ik wens u een heel vruchtbare namiddag en zie u aan het eind van deze staten-generaal graag terug voor onze slotconclusies.

Slot speech:

We gaan stilaan naar het slot van deze namiddag.

Door de verschillende sprekers is deze namiddag een beeld gebracht van wat landbouw op vandaag is en wat de gevaren en de mogelijkheden zijn.

De noodkreet van de landbouwers is duidelijk en het zou onrealistisch zijn om daar vanuit de overheid maar ook vanuit de landbouw gerelateerde industrie doof voor te blijven.

Realiseer u goed – geen landbouw meer – geen agro business meer – en ook geen voedselproductie meer van eigen bodem.

Weet de Agro industrie, de Voedingssector en de retail, de consument en de overheid wat dit inhoudt als er straks geen of bijna geen landbouw meer is in België?

Zal er nog ruimte en mogelijkheid zijn om economische waardevol een landbouwbedrijf te kunnen uitbaten?

Vandaag zijn hier heel wat landbouw gerelateerde aanwezigen, bedrijven die met, voor en door de landbouw handel kunnen bedrijven. We benoemen ze graag als de "erfbetreders" .

Is het niet de hoogste tijd om met verenigde krachten : de landbouworganisaties en de landbouw gerelateerde federaties - samen in de bres te springen voor het verdedigen van de leefbare Belgische landbouw?

Fedagrim wil bij deze nogmaals duidelijkstellen dat het bloedbad op het slagveld waar de Belgische boeren moeten strijden met ongelijke wapens, moet stoppen.

Het zal niet helpen met hier en daar wat pleisterwerk.

Heren en dames politici, alleen een grondige aanpak, een turn around met fundamentele ingrepen kan de uitstroom van landbouw in België nog afremmen.

De basis principes van de EU omtrent vrij verkeer van goederen, diensten en producten zonder de basisregels dat ieder lidstaat met dezelfde voorwaarden kan of mag

produceren is geen eerlijke regeling en vermoord sectoren of regio's die geconfronteerd worden met andere productie eisen. Dat diezelfde EU dit niet inzielt is onaanvaardbaar. Regionale eisen (hetzij maatschappelijk, milieu gerelateerd, omtrent duurzaam, dierenwelzijn en verhoogde eisen op agrarische architectuur) zijn mogelijks noodzakelijk of gewenst maar moeten dan ook ondersteund worden om minstens op Europees vlak en liefst op wereldvlak te kunnen concurreren.

Dit kan en mag niet langer afgerekend worden op de kap van de boer-producent die zich uit de naad werkt om aan alle eisen te kunnen voldoen zonder maatschappelijke erkenning en zonder respectabele financiële vergoeding. Ik verwijs in deze nogmaals naar de miljoenen euro's steun voor het behoud van de natuur. Daar wordt geen economisch financieel rekenmodel tegenover gesteld maar maatschappelijk iedereen dit normaal te vinden dat dit zo maar vanuit overheid en maatschappij financieel gedragen wordt.

Concreet eist Fedagrim dat een **level playing field voor alle EU landbouwbedrijven**. Gelijke kansen voor iedereen. Belgische politici moeten dit aankaarten op EU niveau. Wij willen dezelfde normen en kwaliteitseisen voor iedereen. Alleen zo kan voorkomen worden dat de Belgische boeren niet oneerlijk beconcurrereerd worden door andere EU landbouw.

Willen wij echt toelaten dat de verwerkende agro industrie straks zijn grondstoffen uit het buitenland moet aanvoeren om hier te verwerken om daarna deels op de Belgische markt te slijten en deels terug uit te voeren teneinde hun business en tewerkstelling te kunnen behouden. Ik heb het dan nog niet eens gehad over voedselveiligheid (denk aan de besmette Poolse eieren) of aan de afhankelijkheid van die buitenlandse onvoldoende of afgeremde aanvoer om de prijzen nodeloos hoog te houden (vergelijkbaar met de oliecrisis uit de jaren tachtig)

Willen wij echt laten gebeuren dat meer dan de helft van u die hier aanwezig bent straks moet veranderen van job want er straks meer dan de helft minder landbouwers zijn, dan zijn er ook meer dan de helft minder jobs nodig in de landbouw gerelateerde business.

Willen wij echt laten gebeuren dat meer dan de helft van u die hier aanwezig bent straks moet veranderen van job want er straks meer dan de helft minder landbouwers zijn, dan zijn er ook meer dan de helft minder jobs nodig in de landbouw gerelateerde business.

Fedagrim eist daarom **Garanties voor het Behoud van de Belgische landbouw**. Voor basisproducten van onze voeding vragen wij een minimale basisprijs. Dat is noodzakelijk, tenminste als wij het al België belangrijk vinden om nog eigen voedselproductie te hebben.

Indien niet, dat men het ons dan komt zeggen.

Willen wij afhankelijk worden van het buitenland voor ons voedsel ? Indien niet, dan moet de samenleving hier een inspanning doen.

Onder het business model zoals de landbouw vandaag moet werken, is Belgische landbouw gedoemd om te verdwijnen of toch minstens om herleid te worden tot enkele megabedrijven eigendom van rijke industriëlen met ex-boeren als werknemer, aangevuld met hier en daar een landbouwerbedrijf die zijn producten rechtstreeks kan afzetten aan buurtbewoners. En waarbij de rest uit gaat werken en de boerenstiel als bijberoep nog wat in stand houdt voor de liefhebberij.

Fedagrim doet bij deze nogmaals een oproep naar de overheid en de politici –
Wat is uw reactie op onze conclusies, op de schreeuw om hulp van de boeren en de op
gerechtvaardigde eisen van Fedagrim zoals ik ze net geformuleerd heb ?

Wij reiken de hand aan alle gerelateerde federaties, aan de overheid en de politici om
vanuit de toeleverende industrie mee te helpen aan oplossingen.
Met de resultaten van vandaag willen we zelf als Fedagrim een actieprogramma
uitwerken dat moet uitmonden in een volgende Staten-Generaal eind 2017. We nodigen
de beleidsmakers nu al uit om eind volgend jaar met hen terug te blikken op wat er
tegen dan wezenlijk ondernomen werd en verandert is in het voordeel van de boer zelf
en ifv het rendement van zijn bedrijf.

Ik mag hopen dat wij er met zijn allen en met verenigde krachten tegen dan in geslaagd
zijn een paar constructieve stappen te zetten om het bloedbad die al langer aan de gang
is een halt te kunnen toeroepen of toch minstens te helpen afremmen.

Afspraak eind 2017.

Ik dank u voor de aandacht.